

Observatoriulu ese de doue ori in septemana, Mercuria si Sambat'a.

Pretiulu

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a in laintrulu monarchiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11 franci. — Numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anulu IV.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie séu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la a dou'a si a trei'a câte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului

„Observatoriulu“ in Sibiu.

Nr. 42.

— Sibiu, Sambata 23/4 Juniu. —

1881.

Conferentia generala a reprezentantilor romani din Transilvani'a, Ungari'a si Banatu tinuta in Sibiu.

Siedinti'a I.

tinuta in 12 Maiu n. (30 Aprile v. a. c.)

(Urmare.)

Deleg. Lengeru: Propunerea facuta de dl. Coroianu in partea sa formală, că adeca proiectulu de concludu presentatu de densulu conferentiei generale se se dea unei comisiuni de noue pentru o prealabila consultare si raportare, asia o intielegu, că nu in siedinti'a de astadi pôte se vina la ordinea dilei acésta propunere, care recere profundu studiu, că astadi acésta propunere are a se presenta si apoi a se predá comisiunei de 30 ce se va alege in sensulu programei, cu insarcinarea de a compune proiectele de concludu asupra obiectelor conferentiei nóstre. Eu nu credu că acésta propunere va fi unica, ci credu că se voru face si alte propuneri, inse fara de a se potea pretinde cu efectu, că acele se vina astadi la ordinea dilei. (Aprobari.)

Opiniunea mea e deci dara, că propunerea dep. Coroianu se se transpuna deocamdata la biroulu conferentiei cu acelu aditamentu, că acela se o predea la timpulu seu comisiunei de treidieci — ce se va alege — spre pertractare si raportare conformu programei stabilite de comitetulu electoralu centralu (Voci: fórte bine! asia e!)

Deleg. Rubinu Patitia: Nu potu consimti cu ante-vorbitorulu, că adeca proiectulu de concludu presentatu de dep. Coroianu se se transpuna comisiunei de 30 ce se va alege, din cauza că preconsultarea si deciderea asupra propunerei din cestiune nu se tine de conferentia generala, ci cade exclusivu numai in cadrulu competentiei conferentiei delegatiloru ardeleni, pe candu comisiunea de 30 se va alege spre altu scopu comunu Romaniloru din Transilvani'a cu cei din Ungari'a.

Propunerea dep. Coroianu privesce simplu numai pe Ardeleni. (Nu e dreptu!)

Fatia cu acésta propunere conferentia de astadi trebue se se enuntie, că deciderea ei are de a urma pe terenulu conferentiei Transilvaneniloru. Se ne tragemu bine sam'a, se nu schimbam terenulu conferentiei de astadi, cu alu conferentiei de dupa amédi: că fórte usioru amu potea ajunge intr'o confusiune daunósa.

Pentru caus'a acésta ce apartine strinsu Ardeleniloru, sunt de parere, că din sinulu conferentiei de astadi se se aléga o comisiune de 9 membrii, cu insarcinarea de a consulta si raporta conferentiei ardelenesci; éra pana ce va fi gata comisiunea cu lucrarea sa, siedinti'a se se amene.

Dr. Ratiu: 'Mi am cerutu cuventulu spre a da numai o deslusire. Nu inpartasescu vederile ante-vorbitorulu, si de aceea mi-am ridicatu cuventulu in interessulu sustinerii ordinei de di dejá stabilite, pentru că D-loru, atátu reprezentantii alegatoriloru Romani din Transilvani'a câtu si cei din Ungari'a suntenu intruniti intr'o conferentia nationala (voci: asia e! bine!) Eu asia credu, că fratii nostrii din Ungari'a au venitu aici că se'si dea concursulu loru spiritualu, se ne ajute cu sfatulu loru la deciderea causei inportante a atitudinei ce voimu se observam toti Romanii fatia cu alegerile dietali venitóre (fórte bine!)

Propunerea del. Coroianu trebue deci se se transpuna comisiunei comune de 30 ce se va alege, si de aceea, credu că se ne tinemu strinsu de ordinea dilei (asia e!) ferindu-ne de formalitati. (Asia e!)

Dep. Ciocanu: Se nu ne pierdemu vremea cu formalitati, ci se remanemu strinsu pe lunga ordinea dilei. (Asia e!)

Asupra cestiunei viitórei nóstre tinute avemu mare lipsa de a ne intielege cu totii intr'unu modu fratiescu unulu cu altulu. Dela acésta intielegere fratiescu nu ne pôte impedeca nime; fiindu de

obste cunoscutu, că chiaru si concetatenii nostrii Unguri spre ajungerea scopulu loru, au mersu mai departe de câtu noi, au chiamatu chiaru legiuni poloneze intru ajutoriu spre ajungerea scopulu loru, la care au tintitu (dreptu! asia e!) Cum se nu ne fia noue ertatu frati cu frati a ne intielege la olalta despre atitudinea ce voimu se urmamu fatia cu alegerile dietale?

Eu consimtiescu intru tóte cu opiniunea Dr. Ratiu si asia mai facu din parte'mi inca o propunere: Se inchiaiamu siedinti'a de inainte de amédi, că-ci ordinea dilei pentru acésta conferentia este dejá esauriata (fórte bine!)

Dr. Aurelu Muresianu: Credu că neintielegerea escata vine de acolo, că nu s'a luminatu, nu s'a clarificatu in destulu bas'a de dreptu ce o ocupa alegatorii transilvaneni fatia cu fratii nostrii din Ungari'a. Acum este intrebarea, că propunerea dep. Coroianu se se transpuna spre consultare si raportare comisiunei comune de 30, ce se va alege, ori noi se tractam acestu proiectu de concludu in conferentia transilvana. Eu marturisescu că nu sunt omulu formeloru si nici-odata nu me voiu capricia pentru forme góle. Aici inse trebue se definim o forma, care se corespunda dorintieloru nóstre drepte in acésta cauza de mare inportantia, că nu mai tardiu din lipsa precisarii acestei forme se se póta nasce o dauna pentru alegatorii transilvaneni. Se mantinemu dara bine cerculu de activitate alu Ardeleniloru, si credu că este de lipsa cá in acésta cauza se ne enunciamu separatu in conferentia ardelenă. Deci eu sunt de parere, că proiectulu de resolutiune alu dep. Coroianu se se transpuna unei comisiuni alese din sinulu conferentiei Ardeleniloru spre consultare prealabila, si dupa ce acésta comisiune isi va fi terminatu lucrarea sa, se se unéscu cu comisiunea comuna de treidieci si apoi impreuna cu acésta se se aduca elaboratulu comisiunei in conferentia comuna.

Deleg. Macelariu: Recunoscú că bazele pe care se afla reprezentantii alegatoriloru transilvaneni fatia cu deputatii alegatoriloru din Ungari'a, potu se fia in forma deosebite, scopulu inse nu e deosebítu, e unulu si acela. (Aprobari.) Credu deci că, fiindu scopulu comunu, propunerea dep. Coroianu se se dea spre o consultare prealabila unei comisiuni comune si nici decátu nu unei comisiuni ardeleni, si apoi in conferentia comuna se luam concludulu de lipsa despre tinut'a nóstre fatia cu alegerile dietale viitóre. (Asia e!) Ar fi o mare calamitate, candu noi am delegá propunerea dep. Coroianu la o comisiune separata ardeleana, eschidindu prin acésta concursulu fratiloru nostrii din Ungari'a intruniti cu noi la o conferentia comuna. (Aprobari.)

Deleg. Patitia: Noi trebue se tinemu inaintea ochiloru bas'a de dreptu ce o avemu, pe carea chiaru si program'a o deosebesc. Durerile nóstre nu sunt identice cu ale fratiloru din Ungari'a, că-ci ei n'au de a se plange asupra Uniunei si a legi electoralu (sgomotu). Noi nu potemu se lucramu, că ne este terenulu luat de sub picióre.

Noi dorimu că fratii din Ungari'a se se convinga despre durerile nóstre.

Daca noi vomu supune cestiunea acésta adunarei generale, nu se va potea sci, că cine a votatu si din cine s'a compusu maioritarea, ce a adusa concludulu.

Vomu primi consiliile cele bune ale fratiloru nostrii; din aceste consideratiuni remanu pe langa parerea esprimita, că propunerea presenta se se dea unei comisiuni ardeleni spre consultare prealabila si raportare.

Urmandu votarea, propunerea dep. Patitia cade si se primescu cu absoluta maioritate propunerea deput. Lengeru-Ratiu, care merge intr'acolo, că proiectulu de concludu alu dep. Coroianu se se dea deocamdata biroulu cu indrumarea, că alegéndu-se comisiunea comuna de 30 se'lu transpuna acesteia spre consultare prealabila si raportare.

Presidentulu: Ne mai fiindu alte obiecte la ordinea dilei, incheiu conferentia ardeleana si anunciu in sensulu programei siedinti'a conferentiei generale a reprezentantiloru alegatoriloru romani din Transilvani'a si Ungari'a pre dupa amédi la 4 óre. Finea siedintiei la 1¹/₂ dupa amédi.

Saracirea poporatiunei nóstre (magiare) dela sate.

Sub acestu titlu aparuse in fói'a periodica „Nemzet gazdag. szemle“ fasciór'a II din 1880 unu inportantu articolu subsemnatu de contele Dionisiu Széchenyi, care merita a fi cunoscutu si de publiculu romanu, că-ci acela contine grave adevveri relative la causele saraciei poporulu magiaru, si pentrucá acestea adevveri au in modu potentiatu drépta aplicare si la tieranulu nostru romanu, voiu reproduce din acelu articolu numai pasagiile celea mai remarcabile.

Este lucru cunoscutu, dice contele Széchenyi, cumcá daca unu timpu mai indelungatu nu amu vediatu pe amicul nostru, la revedere ori-ce schimbare ne bate la ochi si face asupra nóstre o inpressiune cu multu mai mare, de câtu aru fi facutu aceleasi schimbari remanendu pe locu. Dóra tocma acésta inpregiurare, adeca lips'a mea de timpu indelungatu din patria pentru cautarea struncinatei mele sanetati, este caus'a că la reintórcerea mea 'mi bate la ochi crescénd'a saracia a poporatiunei nóstre (magiare) dela sate.

Comun'a mea, in care locuescu eu, inainte cu 10—15 ani se aflá in bune conditiuni materiale, bá se póte dice că ómenii erau avuti; acum inse aprópe toti sunt ingropati in detorii, si decadu unulu dupa altulu.

La inceputu crediusem că acésta va fi numai o calamitate locale, si că in alte parti starea materiale a poporatiunei va fi mai favorabile; inse dorere că in scurtu m'am desamagitu: fiindu-cá din tóte partile am primitu totu asemenea informatiuni.

Este lucru firescu, că in urm'a unui anu reu — o parte a poporatiunei se cada jertfa si se saracéscu, de aceea eu nice nu vorbescu despre consecintiele astui felu de lipsa a productiunei, ci scopulu meu este a amentí acea saracia, care inaintéda din anu in anu constantu si cu pasi gigantici si carei cade jertfa poporatiunea nóstre.

Care e caus'a acestei saracii? intréba contele, apoi continuandu dice: Mie 'mi lipsescu esperienti'a in acésta materia; pentru aceea nici nu potu dá respunsu positivu; dara fiinducá me dóre ánim'a pentru acésta stare deplorabile, asiu voi se provocu o schimbare de idei asupra acestui inportantu obiectu.

Este infioratoriu a vedé, cum class'a cea mai pretiósa a rassei nóstre magiare merge spre peire.

Candu me intórseiu dela sate la Pest'a, aici m'am miratu vedindu, câtu de frumosu s'a redicatu acésta capitala si a progressatu in timpulu lipsei mele din patria. Intre alte inpregiurari acésta mi-ar fi implutu ánim'a de bucuria; inse sciindu miseri'a poporatiunei nóstre dela sate, numai cu supere me uitam la acele zidiri.*)

Câte lupte si jertfe a costatu dejá sustinerea poporulu si nationalitatiei nóstre magiare, si acum ne uitam cu liniste, că trupin'a soiulu nostru este atátu de bolnava, in câtu daca nu ne vomu dá tóta ostenél'a a remediá reulu, va merge cu pasi gigantici spre putrediuene.

Este frumosu candu aducemu jertfe pentru promovarea literaturii si artiloru nationale, dara ce folosescu ocrotirea si ingrigirea floriloru si fructelor, daca radacin'a din care crescú si se desvólta acelea, sufere.

Contele scie, că palatele din Pest'a sunt proprietatea jidoviloru -- redicate pe ruin'a mosiloru magiare din provintia.

Radacin'a n mului nostru este simplulu tieranu magiaru.

Tieranulu ambl  mai inainte cu 4 cai, adi se bucura dacă'si p te prinde vac'a sa, si ce e mai multu, elu merge totu inainte spre ruina si decaden ia.

Ori in catrau te uiti, numai de executiune de dare e vorba, si ce este si mai strigatoriu la ceriu: miserulu tieranu magiaru trebue se se uite cu ochii sei, cum i-se stringe averea si i-se bate la toba cu pretiu de nimica, chiaru si lucrurile lui cele mai valor se. Cum se p te că despre astfelu de stare deplorabile nimeni nu vorbesce, nu scrie nimeni? c  acésta cestiune (de pauperismu) nu este la ordinea dilei? că nici guvernulu nici parintii patriei nu'si batu capulu cu acésta cestiune de viétia? nu intielegu.

Daca nu vomu lu  positiune fa ia de acestu flagelu pustiitoriu, care espatriadia class'a cea mai numer sa si mai folositoare a societatiei magiare, si nu vomu comite totu ce at rna dela puterea nóstra, tieranulu magiaru in timpul celu mai scurtu va fi ajunsu la catastrofa nimicit re.

Daca e vorba de vre-unu periclu din afara, daca se pomenesce muscalulu sau reactiunea, prin care credemu amenintata nationalitatea nóstra magiara, atunci toti din tóte partile se redica, aducu jertfa spre apărarea patriei, tocma asia c  si candu arde in o comuna si se aduna toti locuitorii ei, spre stingerea sau inpedecarea focului spre a nu se mai lată.

Si  ta inainte nóstra vedemu cum se ruin za radacin'a natiunii nóstre si nimicu nu se face spre mentinerea ei.

Care sunt adevăratele cause ale acestei ruine, autorulu articolului nu o p te spune, inse dupa experientiele castigate, acelea i-se paru a fi mai multu indirecte de c tu directe.

Nu contributiunile directe, care de si sunt mari, ci mai multu nenumăratele dari indirecte ruin za pe simplulu tieranu. Intre acestea dari ruinătoare numera autorulu competentele de totu felulu, spese de processe, timbre, diferitele adause comunale si abuserile notariloru cercuali si altoru ómeni f ra consciintia, cari exploateza ignorantia tieranului, care in desperatiune apoi isi i  refugiu la jidovulu camataru si dela acesta primesce lovitur'a din urma.

Acestea contribuii indirecte si abuseri, dice autorulu, sapa gr p'a tieranului.

Mai departe dice autorulu, că pe cont'a relei si complicatei administratiuni inca se p te pune o parte a cauzei miseriei poporatiunii, c -ci s'au decopiatu si adusu din tieri straine institutiuni, care aici la noi nu sunt aplicabile, si care in locu de a fi binecuvant toare, caus za enorme spese f ra nici unu folosu practic. Cum s'ar putea remedia acestu reu, cum s'ar putea scapă poporulu de catastrofa ce'lu ast pta, autorulu nu se afla in stare a spune, elu voiesce numai a provoc  o discussiune asupra acestei stari deplorabile, pentruc  luminandu-se lucrulu, se se afle calea cea adevărata spre intimpinarea reului.

J. Romanu.

Romania.

Actulu constatoriu alu incoronarei.

Noi Carolu I, Rege alu Romaniei, condusu de man'a lui Domnedieu si de destinele vit zului si intieptului poporu romanu, am facutu in 10/22 Maiu, 1866, intrarea N stra in Bucuresci. V cea poporului Ne-a chiamatu la Domni'a tieriloru unite Moldov'a si tier'a Roman sca prin plebiscitulu dela 8/20 Aprile 1866 (in dio'a aniversara a nascerei Nóstre dela 8/20 Aprile 1839) si prin votulu datu de Adunarea electiva la 1/13 Maiu, acelasu anu.

Asigurandu natiunii romane, prin Constitutiunea dela 30 Iuliu 1866, libertatile si drepturile sale, Noi amu potutu trece, in fruntea acestui poporu, prin dile de nevoi, inving ndu tóte greutatile, astufeliu că, la 1877 Maiu 10/22, corpurile legiuit re au proclamatu independintia tieriei.

Cur ndu apoi Domnedieu, care singuru d  victoriile, a condusu ostirea nóstra peste Dunare in 17 Iuliu 1877, si drapelele nóstre s'au incununatu de lauri la Calafatu, Nicopole, Rahov'a, Sm rdanu, Griviti'a, Opanezu si in 28 Novembre acelasu anu prin luarea Plevnei; facându c  vechi'a vitejia romanésca se consacre pe campiile Bulgariei votulu unanimu alu Adunariloru.

Sangele generosu romanescu, versatu pentru apărarea si independentia patriei, a aflatu resplatarea sa in dio'a de 14/26 Martiu 1881. Adunarele legiuit re, in dorintia de a d  Statulu romanu,

nascutu din contopirea principatelor Moldov'a si tier'a Roman sca, o asigurare si mai deplina si o manifestare si mai stralucita a individualitatii sale, a proclamatu intrarea Romaniei intre Regatele Europei.

Tier'a intréga, reprezentata de Senatu si de Adunarea deputatiloru, insotiti de membrii din tóte corpurile constituite ale tieriei, de inaltele curti de casatiune si conturi, de Academi'a romana, de reprezentantii universitatiloru din Bucuresci si Iasi si ai tuturoru scóleloru de tóte gradele, de delegatiuni comunale, urbane si rurale, cum si de tóte corporatiunile de meseriasi si de numerósele societati din diversele directiuni ale culturai nationale, s'au adunatu asta-di 10/22 Maiu 1881, in fati'a altarului santu alu Mitropoliei din Bucuresci si au asistatu cu Noi Carolu I, Rege alu Romaniei, cu Regin'a Elisabet'a, iubita N stra so ia, cu iubitul Nostru frate Leopold, principe hereditaru de Hohenzollern, impreuna cu nepotii Nostri Ferdinandu si Carolu, la rogatiunile de santire, cu cari I. P. S. Mitropolitu si Primatu Calnicu Miclescu, I. P. S. Mitropolitu alu Moldovei si Sucevei Iosifu, toti PP. SS. Episcopi de Eparchii si inaltulu cleru metropolitanu, au binecuvantatu cor nele ce ne aduce Tier'a embleme pretio se pentru Noi, de stabilitate si de independintia a patriei.

Cor n'a Regala, pe care tier'a o pune asta-di pe fruntea N stra, este facuta in arsenalulu  stei din otielulu unui tunu luatdela inamicu la Plevn'a in dio'a de 28 Novembre 1877, si este stropita cu sangele eroiloru caduti pentru independintia. Cor n'a de aur, ce tier'a pune asta-di pe fruntea primei sale Regine, nu e inpedobita cu pietri scumpe, dara faptele Regineloru cari voru port  simpl'a Cor na de aur a Reginei Elisabet'a, voru face stralucirea ei.

Pentruc  neuitatata se fia seculorulu viitorie amintirea dilei de 10/22 Maiu, subsemnat'amu in alu cinci-spre-diecelea anu alu domniei Nóstre acestu documentu, la sf nt'a Mitropolia din capital'a nóstra Bucuresci, impreuna cu Regin'a Elisabet'a, iubita N stra so ia, si cu iubitul Nostru frate Leopold in fati'a tieriei adunata la marea serbare nationala a consacraei proclamatiunii Regatului Romaniei, si amu ordonat, că de acestu actu se se acatie marele Nostru sigilu regalu, contra-semnandu'lu ministrii Nostri secretari de statu si primindu comemorativ'a subscriere a dloru presiedinti ai corpuriloru legiuit re, ale I.I. PP. SS. Mitropolitii si a presiedintelui inaltei curti de casatiune.

Carolu Elisabet'a

L opold h ritier de Hohenzollern

Calnicu, Mitropolitulu Primatu, Iosifu, Mitropolitulu Moldovei, Dimitrie Ghika, Presied. Senatului, C. A. Rosetti, Presiedintele Camerei, Al. Cretiescu. Presied. curtiei de cassatie.

Ministrii: Dim. Bratianu, E. Statescu, N. Dabija, Dim. Sturdza, M. Ferichide, generalu Slaniceanu, V. A. Urechia.

Serbarea incoronarii.

(Urmare si fine.)

Societatea Tramvayului formă grupulu alu siése-spre-diecelea. Carulu acestei Societati, trasu de optu cai, represent  unu tramway, in care se aflau atátu pasageri c tu si conductoru, elu inpedobitu numai cu ghirlande de verd tia si coróne de flori.

Grupulu alu si pte-spre-diecelea er  formatu de Societatea tirului romanu, in capulu careia mergea directorele ei d. Moceanu. Carulu, trasu de patru cai, er  inpedobitu cu multu gustu,  ra de asupra'i se aflau mai multe persóne tinendu sabii, florete, mase etc.

Societatea Tirulu „Bucuresci“ venea a optu-spre-diecea. In capulu grupului se aflau presiedintele Societatii cu consiliulu, apoi venea carulu bogatu inpedobitu si trasu de siése cai albi.

Alu noua-spre-diecelea grupu er  formatu de Societatea pentru venat rea selbatica. Nimicu mai frumosu si mai naturalu c  acestu grupu, care avea dreptu caru o simpla carutie trasa de doui cai,  ra de asupra ei arangiate totu felulu de venaturi. Nainte acestei carutie mergeau vreo doua-dieci venatori, in costume censusii, cu ghetre albe si avendu in capu siepci in form'a acelora ce p rta jokeyi,  ra pe umeru pusc'a de venat re. Dupa carutie veneau mai multe grupuri de venatori, duc ndu copoi si ogari in lantiuri.

Societatea israelita, care er  cea mai numer sa, formă grupulu alu doua-diecelea. Carulu acestui grupu, trasu de 6 cai albi, er  inpedobitu cu multu gustu. Incep ndu dela capetulu de dinainte,

elul formă c  unu felu de tribuna, avendu pe dr pt'a si pe stanga c te 4 trepte, la capetulu carora er  unu tronu acoperitu, in care siedea o persóna reprezentandu unu personagiu istoricu. Nainte si in urm'a carului er  o multime de drapele ale diferiteloru societati ebraice.

Alu doue-dieci si unulea grupu er  formatu de societatea tinerimeii romane, compusa din Societatea pentru invetiatur'a poporului si din micii dorobanti. Acestu grupu, condusu de d. Barbu Constantinescu, a fostu fórte aplaudatu de publicu.

Societatile germane formau grupulu alu doua-dieci si doilea. Carulu acestui grupu, trasu de 6 cai negri, er  maretiu si inpedobitu cu unu gustu rar. In partea dinainte a carului se află o tabla mare, care represent  tint'a,  ra in centru si in partea din napoi se aflau persóne reprezentandu diferitele societati, din care se compunea intre-gulu grupu.

Alu doua-dieci si treilea grupu er  acela alu societatii magiare, care avea unu caru trasu de 4 cai. Nainte si in urm'a carului veneau grupuri de magiari calari inbracati cu costumurile loru nationale. La trecerea acestei societati pe dinaintea Maiestatiloru Loru Regale, music'a militara a cantatu marsiulu lui Racotzi.

In grupulu alu doua-dieci si patrulea er  societatea c rciumariloru, care avea unu caru trasu de 8 cai albi. In caru er  asediatu unu butoiu, de asupra caruia se află o persóna reprezentandu pe Bachus. In partea dinapoi a carului se inaltia unu umbraru acoperitu cu foi de vitia si sub elu mai multe fete si flacai serbatorindu diu'a de 10 Maiu.

Societatea berariloru formă grupulu alu doua-dieci si cincilea. Deosebirea intre carulu acestui grupu si alu celui precedente este fórte mica; elu er  trasu de 4 cai roibi si avea de asupra'i unu butoiu, pe care se află regele Gambrinus cu unu paharu de bere in m na.

In grupulu alu doua-dieci si si selea se aflau macelarii. In locu de caru, acestu grupu avea 4 boi, dintre cari doi albi si doi cafenii, de o frumusetia rara.

Societatea lautariloru represent  grupulu doua-dieci si si ptelea. Ei avusesera bunulu gustu de a se inbrac  in acele costume vechi, cu cari erau inbracati lautarii nostrii de alta data: antirie, giubele si siepci cu fundulu latu si cu cozor ce.

Alu doue-dieci si optulea grupu er  formatu de Societatea pescariloru. Carulu acestui grupu, trasu de siése boi, represent  o lunte colossala, in care se aflau mai multi pescari cari trageau cu plas'a si scoteau pesce viu. Elu er  inpedobitu de ghirlande de verd tia si cununi de flori.

Societatile constructoriloru, cherestiegiloru, templariloru, dulgheriloru, zidariloru si caramidariloru formau grupulu alu doie-dieci si noulea. Acestu grupu avea unu caru enormu trasu de optu cai negri si de asupra caruia se află o colonada alba fórte inalta si lucrata cu maestrie.

Grupulu alu trei-diecelea er  formatu de Societatea lacatusiloru. Acestu grupu avea unu caru trasu de patru cai negri; elu er  aprópe inpresuratu de unu grilagiu lucratu cu multa maestrie, in intru caruia se aflau mai multi lacatusi lucrandu la diferite obiecte de ferarie.

Spalatori'a nationala, reprezentata numai prin femei, si turnatori'a d-lui Lemaitre formau grupulu alu trei-dieci si unulea. Acestu grupu avea unu caru colossalu trasu de siése boi. De asupra, in partea din nainte si din napoi, erau asiediate doue grilage fórte frumosu lucrate; in midiolocu se aflau mai multi lucratori, lucrandu in diferite obiecte, apoi unu cosiu fórte mare, l nga care erau nisce f le; carulu in genere present  aspectulu celu mai frumosu.

Grupulu alu trei-dieci si douilea er  formatu de Societatea de bazaltu. Carulu acestei societati, trasu de patru cai, er  formatu din diferite desemnuri pe bazaltu chiaru, unele mai frumoșe c  celelalte.

Societatea de gazu venea a trei-dieci si dou'a. Grupulu formatu de acésta societate avea unu caru trasu de siése cai albi si reprezentandu unu gazometru.

Tapetiaru, plapomarii si templarii de mobile formau grupulu alu trei-dieci si treilea. Carulu acestui grupu, trasu de siése cai, nu lasă nimicu de doritu in privintia arangiaru lui. In partea dinapoi er  unu baldachinu inpedobitu cu coróne,  ra in partea din nainte mai multe persóne lucrandu la tapetieru, plapome si timplarii.

Sapunarii formandu grupulu alu trei-dieci si patrulea urmau cu unu caru trasu de 4 cai negri, de asupra carui se vedea, in picioru, o statua de

sapunu glicerinu a M. S. Regelui de marime naturala, care din nenorocire se rupse in drumu.

Carulu era urmatu de sapunarii Capitalei, dupa care venea o cutia de vax coloratu, reprezentandu acesta modesta dar folositoare industria ce s'a infiintiatu de curandu la noi.

Grupulu de apa gazosa care forma alu trei-dieci si cincilea era reprezentatu de unu caru unulu din cele mai elegante, albu si albastru, trasu de patru cai negri, cu hamuri albastre cu argintu, de asupra carului unu felu de avusu, inconjuratu de tote instrumentele trebuintose la fabricarea apei gazose.

Fabric'a de chibrituri avea si ea carulu ei, si venea a trei-dieci si siésea. Acestu caru era trasu de siése cai si reprezenta intrég'a fabricatiune a chibriturilor, dela taierea lemnului pana la punerea in cutéia si la lipirea eticheteloru. Carulu era urmatu de unu siru de fete, ampioiate ale fabriciei.

Canalisarea Dambovitiei, alu trei-dieci si siéptelea grupu, era reprezentata printr'unu caru colosalu, trasu de 24 boi. Carulu infaçisédia unu podu de feru, de asupra caruia, la o inaltime de doue caturi, stau mai multe persóne. Sub podu, in nisce cosiuri, se aflau sticle pline cu apa din Dâmbovit'a. Pe cosiuri, sunt nisce placarte pe care sta scrisu: „Dambovitia apa dulce“. Dupa care grupulu immensu alu lucratoriloru, formandu grupulu alu trei-dieci si optulea.

Vinu apoi tabacarii; grupulu avea unu caru trasu de 6 cai, care reprezenta unu atelieru de tabacarie in activitate. In partea dinainte se aflau lucratori cari razuiau pieile, era in partea din napoi aceia cari le tabaceau.*)

Cortegiulu se sfârsiesce cu carulu Fabriciei de efecte militare, trasu de 6 cai suri cu hamuri de piele nevapsita si condusi de lucratori in haine albe cu bréu de piele.

Acestu caru, care reprezenta fabricarea efecteloru militare a d-lui Mandrea, este de o eleganta rara. In urm'a carului veneau lucratorii fabriciei inbracati in haine albastre.

Cortegiulu se inchieie cu trasuri de ambulantie.

Iluminatiunea.

Orasiulu a fostu érasu iluminatu totu cá in sér'a precedente. Mai multu, o iluminatiune stralucita cu focuri de artificii se pregatise in gradin'a Cismegiului.

Intrarea gradinei, dela tribunale, era frumosu iluminata cu gazu. La capetulu aleei principale despre intrarea Gorganu, se ridicase unu pavilionu, unde aveau se ia locu Maiestatile Loru. Trei adeare formau fundulu acelu pavilionu, alu caruia verfu se termina printr'o frumoasa coróna, era pe colónele pavilionului se vedeau pe langa initialele suveraniloru, inscriptiunile: 8 Aprile 1866, 10 Maiu 1866, si la midiolocu 10 Maiu 1881. Rondulu din fati'a pavilionului era inopodobitu cu drupele, pe ale caroru stalpi se vedeau insemnele judetieloru, palmieri purtandu agatiate lampióne de sticla de diferite coloru, era pe ale'a principala, dela unu capetu pana la celalaltu, o adeverata iluminatiune chineza cu lampióne. Tóta marginea lacului era luminata de candelu. Fundulu pavilionului stralucea asemenea de luminile a mii de candelu. Aleele principale, luminate de mii de lampióne, cu unu deosebitu gustu, dedea unu aspectu feericu gradinei.

Foculu de artificii incepù pe la 7 jum. óre; gradin'a se luminase mai peste totu loculu; candu, nisce nori negri se aratara pe ceru, anuntiandu prin fulgere si tunete cá plói'a are se vina curendu; acesta nu intardia multu, cá-ci pe la 9 si jum. ploua destulu de tare si stricà cu deseversire totu efectulu ce aveau se aiba pregatirile facute. Maiestatile Loru n'au potutu se vina din caus'a ploii ce se anuntia, si s'au dusu in trasuri acoperite, la reprezentatiunea dela teatru, unde urari entusiaste si nesfirsite Le intempinara, atátu la venire cátu si la plecarea.

Astfelu se inchieie si a dou'a di a serbarii incoronarii.

Ea va lasá o adanca amintire; cá-ci mare si neasteptata a fostu intiparirea produsa asupra spectatoriloru de numerosulu siru de cara facute de diferitele corpuri de meseriasi, si cu atátu mai mare si mai legitima, cu cátu scurtimea timpului de candu s'a inceputu lucrarea loru, indreptatiá pe ori-cine se nu se astepte la deplina reusita.

Constatandu cu satisfacere deplin'a reusita, nu potemu de cátu se felicitamu din ánima pe cetatienii Capitalei pentru aventulu ce au depusu intru

esprimarea bucuriei ce simtiea ori-ce ánima romanesca in acesta mare di, pentru sacrificiele ce au facutu si devotamentulu ce au pusu, spre a da serbarei infatisiarea marétia, care a inpressionatu intr'unu modu satisfacétoru pe toti ce au asistatu la serbare.

Era unu frémetu unanimu de aprobare, care pornia dela suverani si pana la celu mai modestu cetatienu ce potu vedea cortegiulu caraloru.

Intr'unu cuventu, a dou'a di a serbarii, 11 Maiu, va pastrá de aci inainte in mintea spectatoriloru unu locu distinsu, si cu placere isi voru aduce toti aminte de ceea ce au vediatu.

Teatrulu Nationalu.

Teatrulu Nationalu a luat parte la serbari si o parte stralucita.

In defilarea istorica si industrialu, carulu si cortegiulu seu au fostu din cele mai admirate.

Intr'o luntre, splendidu inopodobita, o parte din artisti, in costume istorice, inconjurá cu o curte marétia pe imperatulu Traianu.

Ceialalti artisti totu in costume istorice, variate si bogate, urmau calare carulu.

Sér'a, Teatrulu Nationalu oferi poporului o reprezentatiune, la care toti artistii principali aveau unu rolu.

Onórea reprezentatiei a fostu, cu dreptu cuventu, lasata poetului nationalu, d. V. Alesandri.

M. M. L. L. Regele si Regin'a, A. S. R. Principele Leopold de Hohenzollern si principii Ferdinand si Carolu, asistau la reprezentatiune.

La intrarea M. M. L. L. sal'a intréga se scula in picióre si se cantà imnulu.

Sal'a era plina si cu mare placere am vediatu, cá mai tote locurile erau ocupate de delegatii judetieloru, cari aplaudau din tota anim'a.

Pe la órele 10 M. M. L. L. s'au retrasu. Candu trecu prin vestibululu teatrului, Li se faci o ovatiune si unu momentu reprezentatiunea fu intrerupta prin aclamatiunile, care urmara pe Suverani pana la trasurile loru.

M. S. Regin'a plecà cu A. S. R. Principele Leopold si M. S. Regele cu principii Ferdinand si Carolu.

Reprezentatiunea se sfersi tardiu si toti spectatorii se retrasera incantati de petrecerea ce li se oferise de compani'a dramatica care, in acea di de 11 Maiu, a meritatu tote elogiele.

(„Romanulu.“)

Regulamentu pentru instituirea concursuriloru de Pluguri in Romani'a.

1. Se institue deocamdata in fiacare judetiu cáte unu concursu de pluguri; era pe viitoriu chiaru in fiacare plasa.

2. Scopulu acestoru concursuri este de a stimula imbunatatirea araturiloru, care sunt inceputulu si fundamentulu lucrarei pamentului.

3. La aceste concursuri sunt chiamati a lua parte toti plugarii si toti fabricantii cari facu plugurile cele mai bune si cele mai perfectionate.

4. Plugarii cari la acesta lupta se voru cunoşce cá facu aratur'a cea mai buna, voru fi resplatiti de guvernulu prin dare de premii in bani; asemenea se voru incuragea si recompensá si fabricantii de pluguri.

5. Premiile ce dá guvernulu la unu concursu de pluguri judetianu, sunt 12 galbeni premiulu antaiu, 8 galbeni premiulu alu doilea si 6 galbeni premiulu alu treilea.

6. Pentru acordarea acestoru premii, se va numi de Ministru dupa presentatiunea Prefectului, unu juriu alcatuitu de 9 persóne, luate dintre proprietarii, arendasii si tieranii cei mai alesi din judetiu.

7. Juriulu se va aduna in dio'a concursului sub presiedinti'a Prefectului, va cercetá araturile si dupace va declará pe acei dintre concurenti cari au facutu aratur'a cea mai buna, va distribu premiile acordate de guvernulu.

8. Prescriptulu verbalu ce va inchiaia juriulu asupra concursului si premiiloru date, se va inaintá Ministrului de cátra Prefectu.

9. Concursulu se va publicá in totu judetiulu cu o luna mai inainte de dio'a fixata pentru facerea lui.

10. Dio'a concursului si loculu unde are a se tine, se va fixá de cátra Prefectu, si se va comunicá Ministrului spre a se publicá in Monitoru, era concursulu se va face in lun'a Septembrie a fiacarui anu.

Dio'a concursului este dio'a de serbatóre a agriculturiei si se va alege a fi aceea, in care se aduna mai multi cultivatori la unu locu.

11. Concurentii ce se voru inscrie a lua parte la concursu, voru trebui se vie la loculu destinat in ajunulu dilei de concursu.

12. Este de doritu, cá in fiacare judetiu celu puçinu o raritia perfectionata se fia la concursu, spre a se aretá lucrarea ei alaturea cu cea a pluguriloru celoru alalte.

13. Loculu de concursu se va impartí de cátra inginerulu Circonscriptiunei in atatea fasii, pe cátu voru fi si plugurile inscise a concurá.

14. Fasi'a unui plugu, va fi de 10 arii, despartita cu brazde de giuru impregiuru. — Tóte fasiile voru fi unele langa altele. Pamentulu pentru concursu va fi moia si de aceeaşi natura si greutate de aratu pentru tote plugurile. Fiacare fasie va avea unu numeru de ordine.

15. La dio'a concursului toti concurentii cari trebuie se fia pe cátu se va poté in conditiuni egale de boi, voru veni inaintea juriului si voru trage la sorti, fiacare cáte unu numeru.

16. Luandu numerulu, fiacare se va duce cu plugulu seu si se va asiediá la marginea fasiei ce i'a cadiatu la sorti, cá se o lucredie.

17. La semnulu datu de juriu tote plugurile voru incepe lucrarea.

18. Nimeni nu este liberu a ambla dupa plugu, nici pe fasiile destinate pentru concursu.

19. Juriulu in cursulu lucrarei va priveghia dela marginea fasiiloru pe plugarii ce voru maltratá boii, si la darea premiiloru va dá preferintia aceloru ce pe langa alte calitati voru avea si pe aceea, de a face se lucreze vitele numai de cuventu.

20. Nici unu plugariu nu este liberu a silí boii si a i scóte din pasulu loru celu obicinuitu.

21. Acela ce va terminá mai antaiu fasi'a de aratu, va dá de scire juriului, care lu va insemná pentru economi'a timpului, si astufeliu va insemná pe fiacare, pánace toti voru terminá de aratu.

22. Dupace se voru terminá de aratu tote fasiile, juriulu va procede la cercetarea araturei. Aratur'a buna trebuie se fia drépta, si cu cátu brazd'a va fi mai drépta, cu atátu aratur'a va fi declarata de mai buna.

Aratur'a buna nu este numai drépta, dara si de o potriua de adenca si de lata in tota lungimea brazdei, cu cátu brazd'a va fi mai de o potriua de adenca, si cu cátu va fi mai de o potriua de lata, cu atátu aratur'a va fi declarata de mai buna; asemenea la aratur'a buna se cere, in fine, cá brazd'a se fia resturnata bine, adeca partea cea de asupra se fia cu totul acoperita de cea de desuptu.

23. Plugarii cari voru face aratur'a cea mai buna, dupa explicarea data, bunatati ei, voru dobandi premii pentru iscusinti'a loru in acesta importanta lucrare a araturei.

24. Plugurile ce voru fi mai bine facute, se voru insemná cá se fia chiamate la unu concursu generalu de pluguri, unde la fiacare se va pune si unu dinamometru, spre a se vedé care sunt acelea care ceru cátu se póte mai puçina ostenéla din partea viteloru si din partea plugariloru.

25. Indata dupa pronunsierea juriului si dresarea procesului verbalu se voru distribu premiile de cátra Prefectu la acei ce au meritatu in fati'a publicului ce va fi adunatu la acesta serbare.

26. Dupa impartirea premiiloru se va dá o gustare atátu plugariloru celoru premiati cátu si celoru alalti ce au ostenitu, la care se va cheltuí 4½ galbeni; asemenea se va dá si fiacarui membru din juriu o diurna de ½ galbenu pentru birja adeca alti 4½ galbeni, cheltuiála dara ce se va face cu unu concursu de pluguri, va fi peste totu de 1000 lei de judetiu.

27. Cu cátu voru fi mai numerosi concurenti si cu cátu va fi mai multu publicu la serbarea agriculturiei si la resplatierea plugariloru celoru iscusiti, cu atátu prefectulu judetielui va meritá mai multu recunoscinti'a guvernului.

28. Se esclude dela concursu membrii juriului si toti plugarii care dupa aprecierea juriului se voru gasi cá nu potu participá la concursu, si odata cu rezultatulu concursului, va aretá Ministrului pe concurentii esclusi si motivele pentru care s'au esclusu. Ministru D. Brateanu.

Manifestulu Tiarului Alesandru III.

Éta textulu manifestului publicatu in dilele acestea: „Noi, din mil'a lui Dumnedieu, Alesandru III etc. cátra toti supusii credintiosi. A placutu lui Dumnedieu in nescrutabil'a sa hotarire se inchiaie gloriós'a domnia a multu iubitului nostru parinte prin o mórte de martiru, si se ne impuie noua sant'a datorie a guvernului autocrat. Supuindu-ne vointiei providintiei si conformu legeri statului, privitóre la mostenirea guvernului, am primitu acesta sarcina in fati'a Celui prea inaltu in er'a

*) Tabacariu = argasitoriu, tabacire = argasire.

plina de teróre, cându totu poporul nostru erá cuprinsu de jale si gróza, in deplina credintia, cá elu, care ne-a chiamatu la domnia intr'unu timpu atátu de greu si de obositoru, ne va aperi sub scutul seu omnipotentu, si totu odata in deplina credintia cá elu va ascultá ferbintiele rogatiuni ale poporului nostru cu frie'a lui Domnedieu si cunoscutu in tóta lumea prin iubirea si credintia sa cátra cas'a domnitóre, si va trimite bine-cuventarea sa asupra nóstra si asupra datoriei nóstre de guvernare. Primindu parinteale nostru, care odichnesce in Domnulu, poterea autoocrata, pentru binele poporului, Dela Domnedieu, remase pâna la mórte credintiosu juramentului seu si sigilá marea sa activitate prin sangele seu.

Nu prin mesuri severe, ci prin bunetate a deplintu elu cea mai mare fapta a epocii guvernare sale, liberarea tieranilor. Atragéndu cu succesu la cooperare si pe nobilimea tierii, care totudeaun'a a ascultat vocea binelui si onórei, elu a creatu marile reforme in justitie si a chiamatu pe supusii sei, pe cari i'a liberatu fara deosebire pentru totudeaun'a, la administrarea economica propria locala si generala. Da! Fia-i memori'a in veci bine-cuventata! Omorulu odiosu si ordinaru, comisu de nisce monstri asupra domnului rusescu, in mijloculu credintiosulu seu poporu, care totudeaun'a e gat'a a'si dá viétia pentru dinsulu, este unu fenomenu tristu si ingrozitoru, ne mai pomenitu in Rusia, care a implutu tóta tier'a de jale si gróza. In marea nóstra intristare ne ordona vocea lui Domnedieu a tiné strinsu frânele guvernului, avéndu incredere in providentia divina si in poterea si adevérule fortiei autoocraticé, care suntemu chiamati a o intarí si aperi de ori-ce atacu, pentru binele poporului. Da! Se se linstésca sufetele cuprinse de spaima si indignare ale credintiosilor nostri supusi, ale tuturor celor ce iubescu patria si cari din neamu in neamu au remasu credintiosi familiei domnitóre. Subt scutul ei tier'a nóstra a trecut de multe ori prin timpuri grele de rescóle, a ajunsu prin incercari grele si nevoi la potere si onóre, cu credintia in Dumnedieu, conducatorulu sortiei ei.

Consacrându-ne marei nóstre missiuni, invitamu toti supusii nostri credinciosi se ne servésca noua si statulu cu credintia, pentru stirpirea tendentieloru nedemne revolutionare, care apasa asupra pamentulu rusescu cu rusine, pentru intarirea moralitatiei si credintiei, si crescerea copiiloru, pentru nimicirea minciunei si delapidarei, pentru stabilirea ordinei si dreptulu, in baza institutiuniloru date Russiei de bine-facatoriulu seu, multu iubitu nostru parinte.

Datu in St. Petersburg la 29 Aprile, in anulu dela Christosu 1881 si primulu alu guvernare nóstre.

Correspondentia particularie ale „Observatoriului“.

— Deva, 31 Maiu n. Aici se tinu dilele acestea diferite adunari, care merita a fi cunoscute de cátra publiculu cititoriu.

Din anuntulu comitetulu electoral romanescu, publicatu in „Obs.“ ati aflatu, cá pe Sambata in 28 au fostu convocati alegatorii romani, spre a li-se comunicá rezultatele conferentiei generale dela Sibiu, si credu cá despre decursu ati primitu pâna acum informatiuni de ajunsu din vre-o péna competentá.

Duminea in 29 se tinu aici adunarea generale a societatiei istorice si archeologice din comitatulu Hunedórei, la care fu invitatu si redactorulu diariulu DV. in trecerea sa pe aici. Acésta societate s'a infintiatu numai in anulu trecut si dat'a statuteloru sale este numai din 3 Nov. 1880; ea inse merita cea mai de aprópe atentiune a barbatiloru cultivatori de sciintie, nu numai pentru scopurile sale, ci si pentrucá s'a intemeiatu aici in Deva, care e capital'a vastulu comitatu limitrofu cu Banatulu Temisiórei si cu Banatulu Craiovei, cum si din cauza, cá acestu teritoriu locuitu aprópe numai de romani, pâna in decadele din urma fusese tinutu intru intunecatu si in umbr'a mortiei, maltratatu si spoliatu in modu ce se póte numi criminalu. Cu atátu aveti DV. dreptate mai mare oricandu ve folositi de ocaziuni, cá se trageti atentiunea publica asupra starei locuitoriloru din acésta parte a patriei nóstre, care considerata atátu cá cea mai frumoá in tóta Transilvania, cátu si cá prea bine dotata dela natura, ar fi meritatu totudeaun'a se'si conserve anticulu rang de metropola a tierii, candu asta-di te impli de intristare comparandu starea actuala cu avutiile, cu lustrulu, cu glori'a din trecutulu departatu.

Scopulu acestei societati istorice si archeologice este: a cercetá si studiá trecutulu si prezentulu acestui teritoriu, a trage adeca in sfer'a activitatiei sale totu ce apare aici in sfer'a sciintiei, literaturii, artei si a vietiei publice; a scóte la lumina tóte raritatile naturei, tóte productele, costumele (porturile) poporului, dupa cum ele se schimba dintru o epoca in alt'a (studiu ethnologicu si ethnographicu), ori-ce resturi archeologice, monumente si documente istorice, chirografii (manuscripte), tiparituri, arme (insignia) nobilitarie, sigile oficiali; a face sapatari, a cumperá obiecte memorabili sau incai a copiá si fotografá; a-le aduná la locu siguru si acomodat, cá proprietate nealienabile a Comitatulu si a-le dá in usulu persóneloru de specialitate spre a-le studiá; a ingrigi (precum nu se facuse nici decum in cursulu secoliloru), cá ruinele monumenteloru istorice se nu mai fia devastate si nimicite; in fine a primí in pastrarea sa archive de ale familieloru, documente, reliquii si alte anticitati interesante (§. 3).

Se intelege cá tóte acestea lucrari presupunu si o buna biblioteca, alaturea cu unu archivu bogatu; operate sciintifice, adunari si disertatiuni publice, excursiuni, caletorii, sapatari, tiparituri etc. (§. 4).

DV. ati mai scrisu despre acésta societate, ati atinsu une-ori si despre esistentia si activitatea societatiei centrale istorice din Ungaria, cum si despre

societatile istorice si archeologice filiali, dintre care de nu me insielu, cea mai activa este cea din Banatu dela Temisiória; dara óre cáti romani banatieni iau parte la aceea, pentrucá membrii ei, parté mare germani, se nu cada in cercetari unilaterali, precum s'a mai intemplat, in cátu mai pe urma te-ai pomenitu, cá in districte romanesci ilustrii archeologi si istorici nu afla nici unu romanu, necum in trecut, dara nici chiaru a cum a, in dilele nóstre. Din acésta si din alte cause usioru de intelesu, este bine, cá in societati de acestea se intre si barbatii romani literati, indata ce li se dá ocaziune si sunt bine veduti. Tacele la societatea din comit. Hunedórei sunt fórte moderate; pentru membrii fundatori 50 fl. v. a. odata pentru totudeaun'a, membrii ordinari cáte 3 fl., cei ajutatori numai cáte 1 fl.

Program'a pentru adunarea societatiei istorice tinuta in Deva, compusa din 8 puncte, fu executata aprópe intocma. On. d. com. Geza Kun cá presiedinte deschise siedintia cu unu discursu lungu plinu de eruditie, cu care petrunse in cea mai departata anticitate, nu numai cá istoricu, ci si cá filologu, pâna ce ajunse la timpulu nostru si anume la relatiunile reciproce ale popóraloru din Panonia si Dacia, unde intre mai multi scriitori citati, audiramu si numele dloru Cihac si Hasdeu. Dupa presiedinte on. dnu secretariu Robert Kun citi raportulu anualu, a carui parte prima inse fu mai multu o polemia. Alegerea biroulu si a comitetulu se intemplá prin re alegerea cu aclamatiune unanima a biroulu si comitetulu.

Urmara disertatiunile istorice si archeologice. On. dnu Ales. Tornyá jude reg. in Hunedória citi unu studiu interessantu despre armele (insignia) si sigilele vechi ale comitatulu Hunedórei, produse si óresi-care documente vechi.

Domnisiória Sofia Torma, sor'a On. d. Carolu Torma profesoru la universitatea din Buda, tinu atentiunea intinsa a adunare pe o óra intréga prin disertatiunea sa archeologica asupra ulterióreloru sapatari facute la 2 comune Turdasii si Nandru-Valea, avendu dinaintea sa mai multe obiecte si anume cioburi (fragmente de vase) cu inscriptiuni, dintre care multe sémena fórte, sau cá sunt identice cu cele descoperite de renumitulu archeologu Schlieman in ruinele Troiei. Acésta disertatiune fu intimpinata cu aplause repetite. Scopulu dsiórei S. Torma se pare a fi, se strabata in epoc'a preistorica si mai virtosu a reversá ceva lumina preste domnia si cultur'a daciloru si altoru popórace voru fi petrecutu in Dacia, pâna la magiari, a caroru istoria primitiva este pâna acum totu asia de intunecata, cá si buna-óra a nóstra dintre anii 500 si 1100 d. Chr.

Onor. dnu dr. Franc. Solyom-Fekete presiedinte la tribunalulu reg. dissertá in modu fragmentariu din istoria cea mai vechia a comitatulu Hunedórei, cu raportu speciale la ruinele sale, a caroru nomenclatura antica fu supusa la unu studiu comparativu.

Se mai presentá o disertatiune dela unu membru absentu d. Adam Buda, despre paserile cáte se potu vedé in aceste tieri in numeru de 290 specii, din care 269 aparu si in acestu comitatu si anume 78 specii indigene, 69 migrante, 88 trecátorie etc.

La més'a comuna au participatu nu numai domnii membrii din locu cu on. dnu comite supremu Georgie Pogany in frunte si toti óspetii veniti dela B. Pesta, Cugany, si de airea, ci si dame. Toastele dupa vechiulu usu ardeleanu n'au lipsitu nici aici.

Dupa mésa lucrurile s'au continuatu pâna in fine. De aci incolo urmédia conferentiele electorali si politice. Spre a produce confusiune si mai mare intre candidatii vechi si noi, cari alérga dupa mandatu, unii ómeni Pacale au latitu faim'a de gluma, cá redactorulu DV. inca aru candidá, si au scrisu in acestu sensu la unele diarie. N'au avutu altu-ceva de lucru; stá inse reu la ómeni seriosi.

Dupa ploii necontenite de o luna, abia de eri a inceputu a se inseniná. Lucrulu campulu a intardiatu. Granele aru fi frumoá, dara papusoiulu in mai multe locuri nici cá s'a potutu semená. Câteva riuri esindu din albia, au facutu mari stricatiuni la campuri, au ruptu si multe poduri.

— Deva, 17/29 Maiu 1881. Alegatorii romani din cerculu electoralu Deva, comitatulu Hunedórei, intrundu-se in 16/28 Maiu a. c. intr'o conferintia electorala, — considerandu impregiurările locali si scurtimea timpulu — in numeru destulu de considerabilu, dupa ce cu mare interesare au ascultat raportulu delegatiloru acestui cercu electoralu, alesi pentru conferintia generala din Sibiu, in persónale d-loru advocati Georgiu Secula si Franciscu Hosu-Longinu, au luat in unanimitate — cu esceptiunea amiculu alegatoriu Joanu Balomiri — urmatoriulu conclusu:

„Conferentia electórala luandu actu de raportulu verbalu ale delegatiloru, amesuratu aceluia, va observá conclusele luate de conferentia electorala generala din Sibiu, tinuta la 12, 13 si 14 Maiu a. c. st. n. si se va nisui, cá acele se fia aduse la cunoscentia toturoru alegatoriloru romani, pentru intocma observare“.

„Totu odata, esecutarea acestui conclusu se incredintiéza comitetulu alesu in conferintia electorala din 26 Martiu a. c. st. n.; acordandu-i-se si facultatea de a se poté intregi si amplificá pe sine, dupa trebuintia, cu mai multi membrii alegatori romani din acestu cercu.“

Precum se suna si dupa cum s'a fostu accentuatu chiaru si in conferintia de eri, comitetulu esecutivu, conformu conclusulu de mai susu, cerendu necesitatea, va mai convocá un'a sau chiaru dóue conferintie electorali.

Stimulatiunea alegatoriloru romani, manifestata cu acésta ocaziune, ne indreptatesce a crede si sperá, cá conclusulu conferintiei generale va fi observatu cu tóta strictetia.

Ceea-ce cu tóta positivitaea potu inca de pe acum afirmá este, cá in acestu cercu electoralu, ba, potu dice, in intregu comitatulu Hunedórei, cu greu vei aflá alegatoriu romanu, carele din propriulu seu indemn,

— intelege! fara óre-careva presiune, amagire ori amenintiare oficiala sau privata — se participe la alegerea de deputatu.

Fia, cá toti romanii din intréga Transilvania si Ungaria se se acomodeze, cu scumpetate, concluseloru conferintiei generale din Sibiu!

Unu alegatoriu.

Preturiile cerealeloru

si altoru obiecte de traiu au fostu la

31 Maiu st. n. in Sibiu:

Grán, dupa cualitati	1 hectolitru fl.	6.90—7.70
Grán, amestecatu	„ „	5.70—6.50
Secara	1 „ „	5.40—5.80
Papusoiu	1 „ „	3.40—3.80
Ordiu	1 „ „	—
Ovesu	1 „ „	2.40—2.60
Cartofi	1 „ „	1.60—2.—
Mazare	1 hectolitru fl.	9.—10.—
Linte	1 „ „	11.—12.—
Fasole	1 „ „	4.50—5.—
Lardu (slanina)	50 Kilogram.	35.—36.—
Untura (unsóre topita)	50 „ „	34—35
Carne de vita	1 „ „	44—46
Oua 10 de	„ „	—15

Cursulu bursi din Vien'a si Pest'a

in 30 Maiu st. n.

	Vien'a	Pest'a
Rent'a de auru unguresca	117.60	117.60
I emisiune de oblig. de statu dela drumulu de feru orientalu ung.	91.30	91.25
II emisiune de oblig. de statu dela drumulu de feru orient. ung.	109.—	109.25
Oblig. de statu dela 1876 de ale drumulu de feru orient. ung.	96.50	96.50
Inprumutulu drumuriloru de feru ung.	134.50	134.75
Obligatiuni ung. de rescumperarea pamentulu	99.25	98.75
Obligatiuni ung. cu clausula de sortire	98.—	97.50
Obligatiuni urbariale temesiane	97.50	97.50
Obligatiuni urb. temesiane cu clausula de sortire	97.—	96.75
Obligatiuni urbariale transilvane	97.75	97.—
Obligatiuni urbariale croato-slavone	98.50	—
Obligatiuni ung. de rescumperarea diecimei de vinu	95.50	95.70
Datoria de statu austriaca in chartie	76.95	76.75
Datoria de statu in argintu	77.40	77.—
Rent'a de auru austriaca	94.90	95.40
Sorti de statu dela 1860	132.80	135.—
Actiuni de banca austro-ung.	834.—	835.—
Actiuni de banca de creditu ung.	358.—	358.—
Actiuni de creditu aust.	356.—	355.30
Sorti unguresci cu premii	124.50	124.—
Scrisuri fonciari ale institutulu „Albin“	—	99.—
Gabini imper.	5.55	5.55
Napoleonorulu	9.30	9.30 1/2
100 marce nemtiesci	57.10	57.20

Aparate de musica.

Aceste aparate canta 4—200 piese cu séu fara espressionu, mandoline, dobe, campane, castagnete, voci ceresci, jocu de harfe etc.

Dose cu musica

cantandu 2 pâna la 16 piese; mai departe necesare, port-sugare, case elvetiane, albumuri de fotografii, necesare de scrisu, scutule pentru manusi, apasatoru pentru scrisori, vase pentru flori, etuis de tigarete, tabatiere, mese de lucratu, sticle, sticle pentru bere, port-monaiuri, scaune etc., tóte cu musica. Tóte acestea cu musica. Totu-deauna celu mai nou si de calitate superióra, recomandá

(22) 1—6

J. H. Heller, in Bern.

Numai pentru comande directe se garantédia originalitate; ori care altele ce nu pótra semnatura mea, sunt fabricatu strainu. Fabric'a se afla in cas'a propria.

Liste de preturi, ilustrate se tramitu franco.

Scrisori medicinale.

V. Suferintiele ficatulu si ale fierii.

Ficatu este asiediatu sub pluman'a drépta si elu se póte numi cea mai mare glandula a corpulu omenescu. Functiunea lui este de a prepará fieru. Este de cea mai mare importantia pentru sanatatea omulu, cá acea functiune se nu fia conturbata, de órece ea sta in raporturi fórte de aprópe cu o multime de alte organe pe care le afectédia. Candu activitatea ficatulu este intrerupta si nu se secernédia fieru de ajunsu, atunci se intrerupe nu numai mistuirea, ale carei simptome sunt obstructiuni, sughitiu, râgâituri, imflaturi de fole, ametieli, nervositati si prin gramadirea fierii in ficatu se causédia dureri violente, incordari in regiunea ficatulu, lipsa de apétitu, vomituri si alte aparitiuni ce probédia cá organismulu suferu de unu morbu greu. La multi ómeni se potu observá aceste aparitiuni morbóse, pe care ei le credu si le combatu cá si candu ele aru fi independente de ficatu, in timpu ce ele sunt causate prin intrerupta functionare a ficatulu. Aprópe jumeata a omenimei are de a calcula cu acestu reu, ce este de natura a sdrunciná si a ruiná intregu organismulu. Din acestu motivu nu este permis a tractá cu usurintia suferintiele de ficatu si aparitiunile lor, séu a le desconsiderá cu totul, ci din contra ele reclama unu tractamentu grabnicu si energicu, prin medicamente corespondentóre.

Candu fieru este preparatu prin fieru in cantitate suficienta si este condusa in modu regulatu in matulu celu mare, atunci suferintiele disparu si inpreuna cu ele si multimea loru de simptome. Acestu procesu de vindecare nu este inse de a se introduce prin medicamente tari si drastice, ci numai cu de acelea acaroru influintia este lina si nedurerósa.

Cá unu medicamentu realu, placutu, siguru si lesne de procuratu pentru fiacine, se potu recomandá cu totu dreptulu pilurile elvetiane preparate de farmacistulu Rich. Brandt diu Schaffhausen in Elvetia. Acelea se afla de vendiare in fiacare farmacia mai buna din intréga Austria, in dose de tinichea copriindu 50 piluri cu 70 cri. si in mici cutiúne de proba de cáte 15 piluri numai cu 25 cr. Pre lângu acestea deponitorulu pentru Sibiu ce se afla la d-lu farmacistu August Teutsch si acela din M. Osiorheiu la d-lu Daniel Bernardy tramitu acele piluri si la comanda prin scrisóre.

Editoru si redactoru responsabile: G. Baritiu.

Tipariulu lui W. Kraft.